

25 ביוני, 2018

דוח מנכ"ל

הענף - לאן?

כולנו עסוקים בשאלה "לאן הולכים", ומנגד עסוקים באתגרים היום-יומיים. מסמך אבי שמחון שהופץ אתמול מדבר "בעד עצמו" ומציג מצד אחד את המצב בארץ ובעולם ברמת דיוק טובה ומנגד תובענותיו בלי שום הלימה לכתוב בפתח המסמך, לכן היחס צריך להיות בחשדנות לאינטרסים מעצם כתיבתו ויחס רציני למטרות המסמך. חלוקת המכסות עדיין מתעכבת, ותאריך יעד ברור לסיום הסאגה לא קיים. ההערכה הקיימת, שלפיה מדובר על סיכום הדברים מול משרד המשפטים עד סוף יוני "בואכה" סוף יולי ברשומות, נראית לעת עתה גם היא כמתרחקת. "הדיבורים", כביכול, כי נושא המכסות מעוכב בגלל "המשחק הגדול", אינם נפסלים, והכול נלקח בחשבון. אנו נמצאים בסוף תקופת ההחרגה בנושא "תקנות השפכים", והענף רחוק מלהשלים את הכנותיו בנושא; בימים אלו אנו מכינים את הבקשה להחרגה בכמה שנים נוספות מול כל הפעולות שביצענו בשנים האחרונות. מחירי המזון ותשומת שכר העבודה טיפסו כלפי מעלה ואנו לפני עדכון במחיר המטרה - על פי ההערכות - עלייה בכ-8 אגורות. להזכירכם, משרד החקלאות הודיע על אי חתימה על המלצת הוועדה הקובעת את מחיר המטרה, ובמקרה כזה עדכון המחיר לא יבוצע עד סיום ההליך המשפטי; הדבר ייקח את זמנו, ועל כולם לתכנן בהתאם. רק עדכון המחירים המפוקחים למחלבות יביא לשינוי החלטת משרד החקלאות בעניין מחיר המטרה שלנו. כמדווח, שר החקלאות הודיע לשר האוצר על אישורו לביצוע של הסכם הסדרת הענף; משרד האוצר ומשרד החקלאות חתמו ביניהם במסגרת סיכום תקציבי בחוק ההסדרים האחרון. הדבר דומה לחתימת שר החקלאות על עדכון המחירים המפוקחים, ושני הנושאים האלו יושבים לאישורו של שר האוצר; הסיכויים לחתימות הם בראשו של שר האוצר בלבד ואין להעריך אף פעל. מבחינה משפטית ההסכם אושר בכל המסגרות (בוועדת החקיקה לשרים, בממשלה, בכנסת). כדי לעקוף את הסכמת הארגון המייצג, צריך שורה של פעולות משפטיות, והדבר לא נעשה; כמו כן התחייבות כאלו ואחרות למאיר צור מונעות על פניו מהלך מסוג זה.

חלב ישראלי הביטחון שלי

בהסתכלות כוללת אנו נמצאים במקום מאותגר ביותר מכל הבחינות, ועלינו לפעול לא על פי הכותרות בעיתונים והרשתות החברתיות. עלינו ליצור מציאות שבה הענף יוכל להתקיים בוודאות ובפרנסה מכבדת - לא פחות מזה! "לא ניתן יד להפוך את הענף לענף של מסכנים" אמר מאיר צור פעם, וזו תפיסת העולם; המדיניות הענפית הכוללת בתוכה את שמירת משטר התכנון ומנגנון המחיר מטרה עדיין לא שונתה; עמדת הענף ומוסדות ההתאחדות מכוונות רק לשם. "חלון הזמנים" של חוק החלב בעניין מנגנון מחיר המטרה מתקרב, ואל לנו "להתבשם" במשפט כמו "יש בעניין זה הזדמנות" - זו גניבת דעת! המנגנון הקיים יעבור לוועדה לפיקוח המחירים ויעבור תהליך משמעותי של "בניית מנגנון מחיר מטרה רזה" ללא התשומות שאותן אנו מכירים היום. מחיר המטרה של הרבעון האחרון של 2019 יהיה נמוך משמעותית; ההערכות הן שהמחיר יהיה כ-20 אגורות פחות מהמחיר היום, נוסף להקפאת עדכוני המחירים כלפי מעלה, בדיוק כמו המחירים המפוקחים של המחלבות (כחלון לא חותם היום... מי יחתום בעתיד?), ולכן על כולנו להיערך בהתאם - זו הגדרת המדינה נכון להיום. סיומו של הסכם לוקר יביא עמו "אפשרות ממשלתית" לשלוט בענייני היבוא באופן מוחלט - מעולם הגבינות הקשות ועד פתיחת מכסות אבקת חלב וחמאה. מטרת המדינה כיום היא ליצור ענף עם 50 אחוז ייצור מקומי ו-50 אחוז יבוא; אין צורך להרחיב את ההסבר בנושא הקטנת משק החלב המקומי בהיבטים כולם. וכמובן, דרישת המדינה לבטל את התכנון הממשלתי במשק החלב אחרי תקופת המעבר. שלושת הגורמים המדוברים (הפחתת חד פעמית משמעותית והקפאת המחיר, פתיחת יבוא משמעותית וביטול התכנון) היו הבסיס לצורך של ההתאחדות ליצור היתכנות להסכם עם הממשלה, ו"ההסכם הדחוי" בהחלט מנע את התוכניות האלו. כיום, בלי הסכם בסוף שנת 2019 - אנו חשופים. תהליך הבדיקה לשיפור ההסכם היה עד עתה פנימי; באגף התקציבים לא הסכימו לשנות פסיק בהסכם, ושר האוצר לא הסכים להתערב אפילו "בשורה אחת". במצב עניינים זה, בישיבות בתנועת המושבים ובשולחן הארגונים אמרתי מפורשות שצריך להיערך, כל אחד במגזרו, לתהליכים הצפויים על פי לוח הזמנים של חוק החלב והסכם לוקר, ולא להמתין לאותם ימים. משבר הפטם ידוע לכולם, ועם תכנון מראש - אין שום צורך להגיע לאותו מצב.

חלב ישראלי הביטחון שלי

ההתאחדות, ואני בראשה, לא הצליחה להביא הסכם, ולכן אמון המגזרים בה לא מאפשר להוביל מהלך משותף בנושא הקמת תאגיד או תאגידים. אין הדבר מצביע על מצב שבו ההתאחדות הפסיקה את מאמציה להגיע להסדרת ענף כוללת, ההפך הוא נכון: אנו עסוקים מאוד במציאת פתרונות ומכנה משותף, ואם מהלכים אלו יצליחו ותהיה קיימת הסדרה ענפית, ההתאחדות תיטול את האחריות להקמת התאגיד כישות כמו החקלאית או שיאון.

שבוע טוב

אביתר דותן

חלב ישראלי הביטחון שלי